

EL PONY
PISAÓR

El Pony Menut

Dossier Pedagògic

FITXA ARTÍSTICA

Creació, producció i direcció: El Pony Pisador

Lletra i música: El Pony Pisador (composicions pròpies i arranjaments de repertori folk)

Redacció d'aquest dossier: El Pony Pisador

Músics:

Guillem Codern - banjo, duduk i veu.

Adrià Vila - mandolina, percussions tradicionals i veu.

Miquel Pérez - violí, percussions tradicionals i veu.

Ramon Anglada - guitarra, bombo i veu.

Martí Selga - baix, flautes, clarinet i veu.

PRESENTACIÓ

El grup El Pony Pisador han pres, finalment, el compromís d'abordar un greu problema: la preocupant falta de dinosaures, pingüins, faraons, pirates i música folk a les aules. Els cinc músics de Barcelona ens presenten "EL PONY MENUT", on ens faran cantar, ballar i picar de mans amb instruments i músiques tradicionals d'arreu del món a ritme de les seves cançons més conegudes, on no hi faltaran l'humor ni el rigor científic.

En aquest espectacle, el descobriment i l'exploració són clau. A la vegada que es descobreixen sonoritats tradicionals diferents, la percepció auditiva i l'assimilació corporal dels conceptes musicals més bàsics es posen en marxa de manera totalment inconscient i automàtica. Les històries de temàtiques els eriçons de mar a Premià o la funció d'un menhir són un divertit acompanyament durant el procés.

La unió de tots aquests factors fa que qualsevol tipus de públic oblidi els seus problemes durant una estona i es deixi encisar per les històries, l'humor i la música, impulsant així la curiositat en el món que ens envolta, que és gegant i fascinant.

CONTINGUT PEDAGÒGIC

A primera vista, la música i especialment la "música folk" són el punt de partida. Així doncs, identificar les particularitats musicals que donen caràcter a les diferents músiques tradicionals d'arreu és un objectiu fàcilment assolible.

Si fem un segon cop d'ull però, podem veure com aquestes tradicions en molts casos porten dances o lletres associades, que també tenen el seu espai a l'espectacle. Aquestes formen part de contextos culturals sovint desconeguts, amb diferents idiomes i formes d'expressió.

A més, cal afegir al caldo les lletres i les cançons íntegrament escrites per “El Pony Pisador”, que amb una personalitat pròpia afegeixen una gran varietat de temàtiques "lúdico-científiques" i un univers de personatges i animals peculiars.

En conclusió, els viatges i el descobriment d'allò sorprenent i desconegut a partir de la música folk són els protagonistes de l'escenari amb "EL PONY MENUT".

ABANS D'ANAR AL TEATRE

EL PONY MENUT és un espectacle dirigit tant a infants que cursen primària com a totes aquelles famílies amb nens i nenes d'aquestes edats, tot i que el ventall de públic pot ser molt més ampli ja que la música de “El Pony Pisador” no va dirigida a cap edat en concret. En els seus més de 10 anys de carrera musical en grup, els "ponis" han arrossegat nombroses vegades a petits i grans davant d'un mateix escenari, amb temes que han sigut la banda sonora de bodes i de colònies d'estiu per igual.

Recomanem escoltar algunes de les cançons abans del concert a [Spotify](#) (amb una llista de reproducció específica amb el repertori de EL PONY MENUT), analitzar les lletres a Viasona i mirar els divertidíssims videoclips i videos educatius sobre folk a [YouTube](#). Més endavant trobareu una selecció proposades d'activitats per fer a l'aula (que també té associada una llista de reproducció a Spotify amb el material sonor necessari).

EIXOS PEDAGÒGICS

1. CONCEPTES MUSICALS BÀSICS

Un dels avantatges que ofereix un repertori basat en folk d'arreu és que resulta fàcil fer una mostra de ritmes i melodies prou diferents. No cal centrar-se en conceptes musicals massa complexos per poder treure suc del contrast d'unes cançons amb unes altres, ja que cada ritme, melodia i harmonia produeixen una resposta auditiva, corporal i emocional diferent.

ACTIVITATS A L'AULA:

a)

Primer, caldrà escoltar el tema “John Kanaka” i detectar els següents “esdeveniments sonors”:

- El compàs de 6/8, com se sent al ballar-lo o al picar de mans
- “Menjar-se” l'últim temps d'un compàs
- El temps de vals (3/4), com se sent al ballar-lo o al picar de mans

- Els silencis al tram instrumental del mig, para acompanyament i segueix la melodia, què suposa això a l'hora de ballar o picar de mans
- Escoltar el compàs d'amalgama 5/4, com se sent al ballar-lo o al picar de mans
- Escoltar el compàs 4/4, com se sent al ballar-lo o al picar de mans
- Escoltar l'instrumental del final, pujades de tempo i i silencis

Aquesta llista es pot separar en compassos i recursos d'arranjament. Un cop fet això, cal que cada participant de l'activitat triï quin és el seu compàs i recurs preferit, justificant la seva resposta a nivell de resposta corporal i emocional.

2. MÚSICA GRUPAL

Una altra avantatge d'aquest mateix repertori és que en molts casos la música tradicional resulta una acció col·lectiva i de cohesió, ja sigui tocant, cantant o ballant. D'aquesta manera, l'assimilació rítmica amb els passos de ball i l'experimentació vocal amb les cançons són sempre experiències compartides, en les que es pot aprendre, equivocar-se i gaudir en grup.

ACTIVITATS A L'AULA:

a)

A partir del tema "Bully in the Alley" escoltar el joc responsorial i l'harmonia al final. Aprendre la lletres de les respostes i les tornades per poder cantar-les a sobre de la cançó. Depenent de les edats i nivells, es pot provar de jugar a fer veus diferents. Al final, la cançó té un recurs que s'anomena "tag", on hi ha una veu que aguanta una nota molta estona mentre les altres canvien de nota. El joc final consisteix en agafar molt d'aire i intentar aguantar tanta estona com sona el "tag" a la cançó. Durant la interpretació, cantar fort i picar de peus o sobre la taula s'ha de poder permetre, donant a entendre que hi ha moments pel silenci i també n'hi ha pel soroll. A classe d'anglès es pot debatre sobre per què una paraula com "Bully" té significats diferents al segle XVIII i ara. Es pot jugar al mateix joc amb John Kanaka.

b)

Aprendre la dansa del que es coneix com a la "Polca d'Ours" (amb el següent vídeo de referència, que és tal i com ho ballem als concerts: https://www.youtube.com/watch?v=X5Wbq-TgiHY&ab_channel=AlbertAguilera). Un cop apresada i practicada es pot comentar i esmentar que no es balla exactament de la manera correcta (la cançó és una polca procedent de la zona de Flandes, però es balla com una Xampanya que és una dansa francesa-occitana, que a més es fa en cercle i no en fila). Això ens planteja un debat: com d'important és mantenir una tradició tal com és sense modificar-ne res? val més mantenir-la viva encara que

s'hagi de modificar o refer d'alguna manera? Així s'introdueix el dilema entre la preservació i la innovació en la música tradicional.

3. DESCOBRIR MÚSIQUES DEL MÓN

Cada forma de música tradicional, com bé diu el terme, forma part d'un context cultural concret que pot ser proper o llunyà en el temps i l'espai, associat a festivitats, activitats o feines diferents.

D'aquesta manera, el descobriment de diferents indrets, cultures i moments històrics a partir dels seus llegats musicals i els contextos en els que sonen en fan una experiència personal i propera, que facilita la curiositat i l'interès per el món que ens envolta i la història que ens precedeix.

ACTIVITATS A L'AULA:

a)

Veure els vídeos educatius del nostre canal de YouTube anomenats QUADERNS DE BITÀCOLA, especialment aquells que parlen sobre Música Irlandesa, Sea Shanties i lòdel. En podeu trobar fàcilment a la llista de reproducció al nostre canal. Buscar a Google Imatges referències visuals dels antic vaixells de vela i els paisatges d'Irlanda o dels Alps per ajudar a formar una imatge mental del context de cada tradició musical.

4. DESCOBRIR EL MÓN AMB MÚSICA

Com deiem abans, les lletres i cançons originals de "El Pony Pisador" aborden una gran varietat de curiositats de tota mena, que destaquen per la seva peculiaritat o per l'interès que desperten. D'aquesta manera es posen sobre la taula temàtiques que aparentment són anecdòtiques però que impulsen la set de coneixement i l'afició a diferents àmbits de la ciència o de la història com els menhirs, els ocells, l'antic egipte, els equinoderms, la geografia catalana, els dinosaures o els pirates. Tot el públic pot trobar allò que més li agrada o li representa sense deixar a ningú indiferent.

ACTIVITATS A L'AULA:

a)

Triar un dels següents temes per fer una recerca de totes les paraules noves i desconegudes que hi apareguin: La Confraria del Menhir, el Llom del Diplodocus o la Noble Vila de Su. Posteriorment, la persona dinamitzadora interrogarà a cada participant, de forma oral o escrita, com si no entengués absolutament res del que parla la cançó i hagués de demanar ajuda amb els termes.

5. INSTRUMENTS CONEGUTS I DESCONEGUTS

La formació instrumental que es pot sentir durant l'espectacle inclou instruments àmpliament coneguts com la guitarra o el violí, d'altres més eclipsats però igualment propers com el baix o alguns més desconeguts com la mandolina i el banjo, que representen allò més llunyà, desconegut i exòtic.

ACTIVITATS A L'AULA

a)

Buscar imatges de cada instrument mencionat, preguntar-se com funciona l'instrument, quin és el seu rol musical, identificar el so per separat i reconeixè'l en context de grup. Debatre sobre els diferents rols que existeixen a l'hora de tocar, que no és molt diferent a una "alineació esportiva" o una tria de personatges de videojocs cooperatius.

b)

Triar un dels instruments i dibuixar-lo. Per a edats més petites amb dibuixar l'instrument n'hi ha prou. Pels més grans el dibuix pot ser més lliure on també es mostrin els atributs o contextos sonors que fan que aquell instrument t'agradi més, tant pot ser de forma més abstracta com figurativa.

6. CREACIÓ ARTÍSTICA PARTICIPATIVA

De la mateixa manera en la que "La balada de Nils Olav" va ser composta en un streaming en col·laboració amb l'audiència, o els "Animals Simpàtics que Fan Coses de Persona" foren creades a partir de dibuixos del nostre públic, com per exemple "El Kevin el Koala" és professor de física, o la "Sandra la Serp" que és Socorrista. escriure cançons es converteix en un joc engrescador. D'aquesta manera, crear una cançó de forma assembleària i col·laborativa és possible de la següent manera:

Primer cal decidir.

- Com sona? Gènere, compàs, estructura, recursos musicals i referents
- De què parla? trobar una temàtica que agradi i engresqui a parlar-ne i potser fer-ne bromes

Ja podem doncs començar a escriure una lletra a la que donar-li melodia, o a l'inrevés.

Pel que fa a la música cal potenciar els automatismes i les primeres ocurrències instintives. En canvi, en la lletra es pot ser més reflexiu, lligat potser a una classe de Llengua sense perdre, però, un esperit d'espontaneïtat. Ara bé, el més important és que no cal compondre una complexa simfonia d'avantguarda sinó més aviat

endur-se un record bonic d'un moment concret en forma de cançó. Les experiències i anècdotes d'un grup de persones, així com les bromes internes d'aquest, són normalment fils dels que és fàcil estirar a l'hora de començar a crear cançons.

ACTIVITATS A L'AULA

a)

Fer grups d'entre 3 i 5 participants. La primera part de l'activitat hauran de respondre a la primera de les anteriors preguntes de composició, tenint clar a quin estil o gènere sona la cançó que estem a punt de fer, quin compàs té, si és ballable o no, si convida a picar de mans, etc. Decideixo què ha de tenir la cançó abans de fer-la. La segona part consisteix en respondre la segona pregunta. De què puc parlar? És narratiu? És descriptiu? La lletra rima? Pel que fa recursos de rima i lletra també es poden aportar referents. La tercera i última part és compondre la cançó amb assistència de la figura de professor/a de música a l'hora de tocar i triar acords senzills o enregistrar-ne les versions a mida que avança el procés de composició. Només hi ha una única limitació: no pot durar més de 3 minuts, com el format que coneixem com a "senzill". Si surt el tema i genera curiositat, debat sobre l'existència d'aquest terme en relació a la història del disc i la seva indústria pot ser molt interessant.

Si voleu saber més d'El Pony Pisador, podeu trobar molta informació a:

<https://elponypisador.com/>
<https://www.instagram.com/elponypisador.yarr>
<https://twitter.com/elponypisador>
<https://www.tiktok.com/@elponypisador.yarr>